

חשד פלילי עשוי להוביל לפסילת השתתפות של חברה במכרז עדכון ללקוחותינו - מחלקת תחרות - אוגוסט 2020

לקוחות יקרים,

כידוע, הפרה של דיני התחרות עשויה להיחשב לעבירה פלילית – הן של החברה, הן של נושאי המשרה בה והן של היחידים בה.

ראשיתו של הליך פלילי בעקבות הפרה כאמור, הוא בחקירה של מחלקת החקירות של רשות התחרות. רק עם סיום החקירה הפלילית מחליטה המחלקה המשפטית של רשות התחרות, האם יש להגיש כנגד המעורבים בהפרה כתב אישום ולהעמידם לדין. כך לדוגמה, במהלך חמש השנים האחרונות, פתחה מחלקת החקירות של רשות התחרות ב-24 חקירות פליליות.¹

לחקירה פלילית של מחלקת החקירות של רשות התחרות – כמו לכל חקירה פלילית של רשות חוקרת אחרת – השלכות רבות על חברה גם אם לבסוף החקירה לא הסתיימה בהגשת כתב אישום או הרשעה. אחת מאותן השלכות אפשריות היא פסילת החברה מהשתתפות במכרז, שכן בהתאם להלכה קיימת בדיני מכרזים **ועדת מכרזים רשאית לשקול חשדות פליליים לצורך פסילת משתתף במכרז.**

כך גם לאחרונה, בפסק דין שניתן ביום 4 באוגוסט 2020 על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בעת"מ 4454-07-20 א.ב. שירותי תעופה בע"מ נ' התעשייה האווירית לישראל בע"מ,² נקבע כי די בחקירה ובחשד סביר בפליליים כדי להוות שיקול לפסילת משתתף במכרז.³ בפרט, נקבע כי החלטת ועדת המכרזים של חברה ממשלתית לפסול את השתתפותה של העותרת במכרז, בשל קיומו של כתב חשדות⁴ כנגדה, התקבלה כדין.

1. על פי דו"חות שפרסמה רשות התחרות לפי חוק חופש המידע, התשנ"ט-1999, בשנים 2015-2019.

2. לפסק הדין המלא כפי שפורסם – [לחצו כאן](#).

3. שכן ועדת מכרזים נדרשת לעמוד ברף ראיות של המשפט המנהלי ולא ברף ראיות של המשפט הפלילי (של "מעבר לספק סביר"). לכן, באופן עקרוני, מותר לוועדת מכרזים לשקול חשדות בלבד גם אם טרם התגבשו לכתב אישום והרשעה.

4. מבלי להיכנס לחריגים, כתב חשדות הוא הודעה על כוונתה של הרשות התובעת להגיש כתב אישום כנגד החשוד, כאשר מדובר בעבירה מסוג פשע ובחשוד שאינו עצור. ההודעה נשלחת לחשוד על ידי הרשות התובעת והיא כפופה לשיקול דעתו של ראש רשות התביעה. עם קבלת ההודעה, לחשוד יש הזדמנות לבקש שלא יוגש כנגדו כתב אישום. זכות זו של החשוד מוכרת כזכותו להליך שימוע, כחלק מההליך הקבוע בסעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982.

אנחנו סבורים כי פסק הדין שניתן – למרות שאין בו חידוש של ממש – הוא הזדמנות טובה להזכיר ולהדגיש את אחת מהשלכותיה האפשרויות שיש להפרה של דיני התחרות ולפתיחה של חקירה פלילית בגינה. גם חשד להפרה כאמור – חשד אשר לא הסתיים בהגשת כתב אישום כנגד החברה בתום החקירה – עשוי להוביל לפסילת השתתפות החברה במכרז.

על כן, גם בהיבט זה, חשוב לשמור על הוראות דיני התחרות במהלך עבודתכם. בכל ספק או שאלה, אנחנו עומדים לרשותכם.

המידע האמור לעיל הינו מידע כללי ותמציתי בלבד, הוא אינו מהווה חוות דעת או ייעוץ משפטי ויש לקבל עצה מקצועית נפרדת בטרם נקיטת פעולה משפטית או אחרת בקשר עם הנושאים אותם סקרנו.

צוות מחלקת תחרות ישמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה:

מתן מרידור, שותף, ראש המחלקה
meridor@agmon-law.co.il
03-6078607

לי חודק, עורכת דין
leeh@agmon-law.co.il
03-6078607

